

INSPECTIERAPPORT 2014
objectnummer 0227

Dakruiter
Beuckenswijkstraat 2
8565 GN Sondel

Monumentenwacht Fryslân
Emmakade 59
Postbus 137
8900 AC Leeuwarden
tel. 058-2157365/fax. 058-2157336
email: info@monumentenwacht-fryslan.nl
website: www.monumentenwacht-fryslan.nl
bezoekadres: Emmakade NZ
(1e verd. rechts) te Leeuwarden

Objectgegevens

Objectnummer: 0227
Debiteurennummer: 4044
Object: Dakruiter
Gelegen te: Beuckenswijkstraat 2, 8565 GN Sondel
Gemeente: De Friese Meren
Monumentnummer: 15935
Oorspronkelijke functie: 03 Kerkelijk gebouwen

Inspectiegegevens

Inspectie uitgevoerd door: P.D. van Vliet
Datum inspectie: 9 juli 2014
Aantal uren inspectie en rapportage (incl. reistijd): 3,5

Inspectieplan**Algemeen**

Risicoklasse: 3
Frequentie inspectie (maanden): 24
Eigenaar/abonnee: Stichting Behoud Rijks Monumenten
Contactpersoon: Dhr. J. de Vries telefoon : (0514) 60 36 14
A. Stellingwerfstraat 4
8561 CL Balk
Sleuteladres: De heer K. Haringsma telefoon : (0514) 60 48 04
Delbuursterweg 9
8565 GK Sondel

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Het interieur is goed toegankelijk voor inspecties. Het exterieur is matig bereikbaar voor inspecties en ook matig bereikbaar voor reparaties.

Materialen om mee te nemen

Normaal materiaal uit de inspectiebus.

Algemeen

De constructieve toestand (casco) van de dakruiter is redelijk. De onderhoudstoestand is ook redelijk.

Er zijn er plannen om de dakruiter te restaureren en om deze weer te verhogen (situatie als vroeger).

De inspectie is hierom beperkt uitgevoerd.

Ook het rapport is uitsluitend waar nodig aangepast aan de laatste ontwikkelingen.

De juiste omvang van de restauratie / verhoging en wellicht de wijzigingen aan het uiterlijk van de dakruiter zijn ons niet bekend. De lijst aanbevolen werkzaamheden is hierom wellicht niet (geheel) relevant.

Aanbevolen werkzaamheden in volgorde van prioriteit**Onderdelen***Dakruiter algemeen*

- Restauratie – en verhogen dakruiter.

rubriek **technische staat** **termijn**

alle n.v.t. n.v.t.

Te herstellen onderdelen;

○ Herstel constructiehoutwerk, verankeringen, dakbeschot en be-
kroning.	2.1.1/2.2.4
2.8	matig	
○ Herstel (onderdelen) galmborden.	1.8	matig	
○ Vervangen loodwerk.	1.2.3	matig	
○ Herstel vloerluik.	3.9	matig	
○ Herstel luiwerk.	3.9	matig	

Rubriek	Toelichting	Hersteladvies
<p>1. GEVELS</p> <p><u>1.2 Gevels</u></p> <p>1.2.3 Hout Toren vierkant</p> <ul style="list-style-type: none"> - gevel betimmering - gefelste loodbekleding - loden bekleding frieslijst <p><u>1.8 Diversen</u></p> <p>Galmopeningen</p> <ul style="list-style-type: none"> - houten galmborden - bevestigingen galmborden - lood bekleding - vogelwering, gaas <p>2. DAKEN</p> <p><u>2.1 Kapconstructies</u></p> <p>2.1.1 Hout Spitsconstructie</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderslagbalken 	<p>De voorgevel van de kerk is gericht naar het oosten.</p> <p>G R</p> <p>Plaatselijk is ploovorming zichtbaar. Enkele felsen zijn iets open ge- waaid. Dit geeft echter nog geen lekkage.</p> <p>M</p> <p>Op diverse plaatsen raakt het lood los. Het lood is geplooid / verwron- gen en is niet voor hergebruik ge- schikt.</p> <p>Loodbekleding geblokte frieslijst.</p> <p>R</p> <p>Van twee borden beginnen de fi- neerlagen (onderzijde galmborden) los te laten als gevolg van vocht.</p> <p>M</p> <p>De schroeven zijn zeer roestig. De hoekstalen zijn goed.</p> <p>G</p> <p>Van binnenuit zijn geen gebreken zichtbaar.</p> <p>M</p> <p>Het gaas is wat rommelig aange- bracht, geroest, stukgeraakt en plaatselijk los. De koven rondom de galmborden zijn plaatselijk door houtrot en houtborende insecten aangetast.</p> <p>Door de gebreken aan de construc- tie (zie onderstaand) kan bij storm de spits uit verband raken en ernsti- ge schade oplopen.</p> <p>M</p> <p>Van de noordwesthoek zijn de bal- ken door houtrot aangetast.</p>	<p>0227 Dakruiter</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ten tijden van herstel felsnaden aandrijven en zonodig extra be- vestigen lood. ○ Vervangen lood; te rekenen op 10m². Een nadere inspectie is gewenst gezien de bereikbaar- heid. ○ Vervangen galmborden. ○ Vervangen bevestigingen van alle 6 stuks galmborden. ○ Vervangen gaas en zwaar aan- getaste omtimmering. ○ Aanlassen westelijke onderslag 250x250. ○ Vervangen noordelijke onder- slag 250x250.

Rubriek		Toelichting	Hersteladvies	0227 Dakruiter
Spitsconstructie				
- hoekkepers	R	In de noordwesthoek door houtrot aangetast. Aan de noordzijde, bij de dakvoet, is een kleine actieve aantastingen van bonte knaagkever aanwezig. Gezien het dakbeschot zijn de kepers vermoedelijk tegen het dakbeschot aan de achterzijde plaatselijk door houtrot aangetast.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Aangetaste hoekkepers vervangen. ○ Waarnodig tijdens restauratie aangetaste onderdelen vervangen. 	
- kepers onder insnoering	M	Op de noordwesthoek door houtrot aangetast.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Aangetaste kepers vervangen. 	
- makelaar	M	Mogelijk is de makelaar aan de bovenzijde door houtrot aangetast. Het torenkruis is reeds verwijderd. Het ondereinde is door houtrot en bonte knaagkever aangetast. De makelaar staat los op de onderslag.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vervangen makelaar. 	
- verankeringen	M	De verankeringen van de spits zijn sterk door roest aangetast. Hierdoor splijt het houtwerk.	<ul style="list-style-type: none"> ○ De ankers zo goed mogelijk ontroesten en roestwerend behandelen. 	
2.2 Dakbedekking				
2.2.4 Metaal				
Spits				
- dakbeschot	M	Op diverse plaatsen is het beschot door houtrot aangetast. Delen zijn losgeraakt. Wij vermoeden dat het later aangebrachte zink over de oude aangetaste constructie is gezet. Het zinkwerk verkeerd in goede staat. Aan de noordzijde, bij de dakvoet, is een kleine aantasting van bonte knaagkever (in een grenen ! plank) aanwezig.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Alle aangetaste delen dakbeschot vervangen. Waar nodig is slechts opnieuw doornagelen noodzakelijk. 	
- zinkbekleding	R	Voor zover waarneembaar. Door het ontbreken van de veiligheidsvoorzieningen is de zinkbekleding uitsluitend op afstand te inspecteren. Er zijn echter geen grote gebreken of lekkages geconstateerd.		
2.8 Diversen				
Bekroning spits				
- ijzeren bekroning	X	De bekroning was scheef gewaaid en is verwijderd.		
- haan en pijnappel	X			
3. INTERIEUR				
3.2 Dragende constructies/vloeren				
3.2.1 Dragende constructies				
Hout				
- staanders / hoekstijlen en schoren	R	Minimale aantastingen door houtworm.		
- onderslagbalken	G			
- schoren	G			

Rubriek		Toelichting	Hersteladvies	0227 Dakruiter
- verankering / ijzerwerk door verbindingen ter hoogte van klok	R	Door roest aangetast.		
- verankering / ijzerwerk door verbindingen binnen (onder ruimte klok)	R	Door roest aangetast.		
3.9 Diversen				
Luiwerk				
- bevestiging luidklok	G			
- luidklok (bijzonder, vermoedelijk een van de oudste exemplaren in Nederland)	G	Het "geluid" is uit de klok doordat deze is vastgezet. Door middel van een dubbele slaghamer wordt het luideffect nagebootst. Echter dempt het geluid. Dit is een aanzienlijk storend geluid.		
- luid/slaghamers	R	Niet geheel optimaal.	○ Slaghamers herstellen (opspannen/ voorzien van deugdelijke veer).	
Klokkenzolder vloer				
- loodbekleding luidklokvloer	G	Veel vervuiling op de vloer.		
- loodbekleed luik in vloer	M	Het lood en de houten randen zitten los.	○ Het luik herstellen en te bekleden met koper vanwege het hoge eigen gewicht van lood.	
4. DIVERSEN				
4.1 Technische installaties				
4.1.2 Bliksembeveiliging				
Algemeen				
- installatie	X	N.B. De inspectie van de bliksembeveiliging heeft uitsluitend betrekking op de uitwendige installatie.	○ Betreffende de juiste functionering, dient u de installatie periodiek te laten doormeten door een gespecialiseerd bedrijf.	
- leidingen en bevestigingen	R	Voor zover waarneembaar. Momenteel wel gedemonteerd van het torenkruis.		
4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid				
Bereikbaarheid (extern)				
- spits	R	Een zinkbektele / loodbektele spits behoeft doorgaans echter weinig onderhoud.		
Toegankelijkheid (intern)				
- toegangen	G			
- ladders	G			
- verlichting	G	Kunstlicht en waar nodig voldoende daglichttoetreding.		
- vervuiling	X	De klokkenzolder vloer is vervuild.	○ Schoonmaken.	